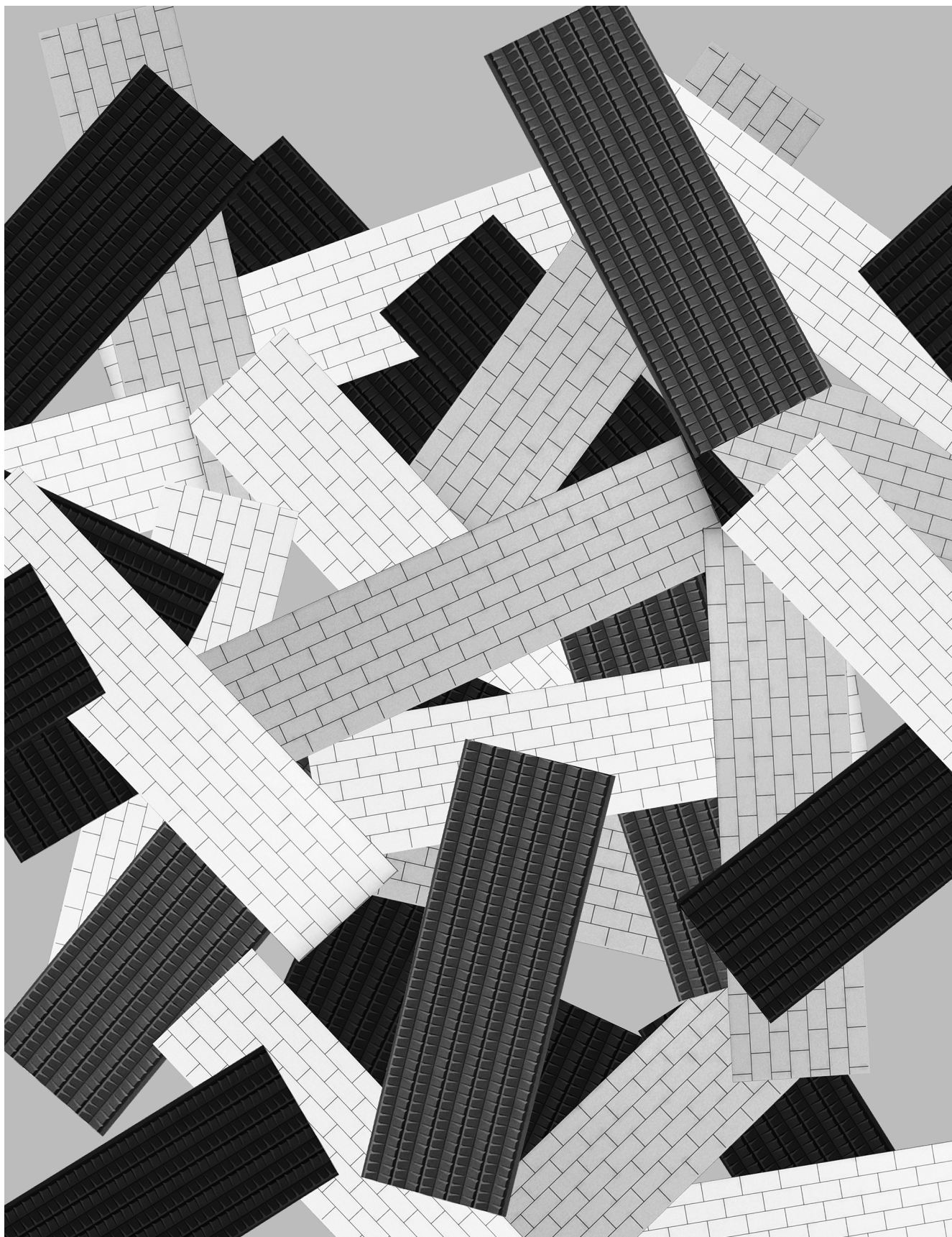
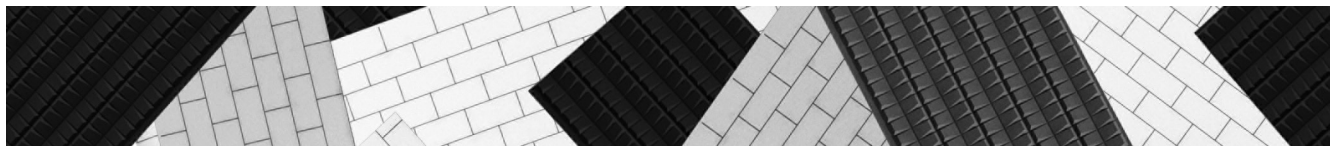

Latvijas Okupācijas muzejam – 20

apkārtraksts nr. 35, 2013. gada pavasarī, Rīgā

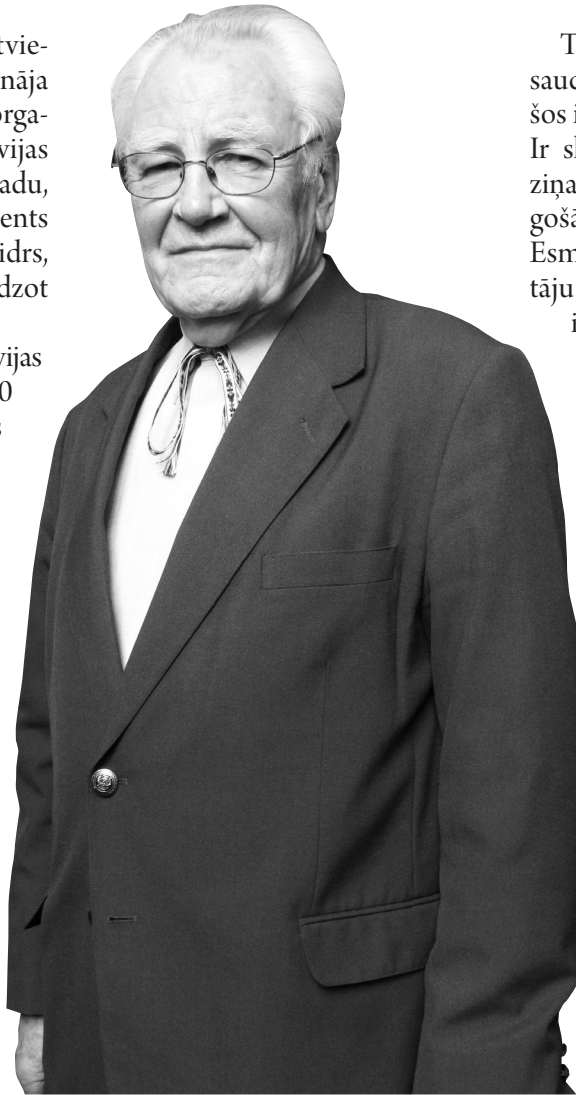
Latvijas Okupācijas muzeja gada brīnumi

Kad Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība izsludināja un *Daugavas Vanagu* organizācija atbalstīja Latvijas Okupācijas muzeja gadu, par kura patronu kļuva prezidents Andris Bērziņš, vēl nebija skaidrs, vai *Nākotnes Nama* projekts beidzot iekustēsies.

Skaidrs bija, ka 2013. gadā Latvijas Okupācijas muzejs svinēs savu 20 gadu pastāvēšanu un ka nākotnes ekspozīcija jau sākusi tapt. Viena tās daļa, *Okupācijas varu maiņa 1941*, ir tagad apskatāma un izpētāma muzeja pagaidu ekspozīcijā. Taču nebija skaidrs, vai pats NN projekts atkal neieistrēgs konkursa apstrīdējumos un atkal nepaies mēneši, lai tiktu tālāk. Bet brīnumi notiek, un liekas, ka gads sācies muzeja zīmē.

Pirmais brīnums. Ir noslēgts līgums par tehnisko plānu izstrādāšanu, un patlaban darbi veiksmīgi rit uz priekšu. Plānā tiek iestrādāti muzeja priekšlikumi ēku padarīt pēc iespējas funkcionālu nākotnes ekspozīcijas vajadzībām. Piemēram, ideja par Vorkutas sargtorni, kura kājas stiepsies cauri grīdai līdz bruģim zem ēkas, būs iestrādāta konstrukcijas projektā. Līdz gada beigām plānošana būs pabeigta un uz plānu pamata tiks izsludināts celtniecības konkurss. Ja arī tas norit gludi, iespējams pamatakmēni guldīt 2014. gada vasaras sākumā un NN atklāt 2015. gada vasarā.

Otrs brīnums ir Latvijas valsts pieaugošā atsaucība muzeja vajadzībām. Sāk iedarboties arguments, ka valstij jāizmanto iespējas, kuras piedāvā par valsts naudu finansētais NN, un jāpalielina sava daļa muzeja darbības

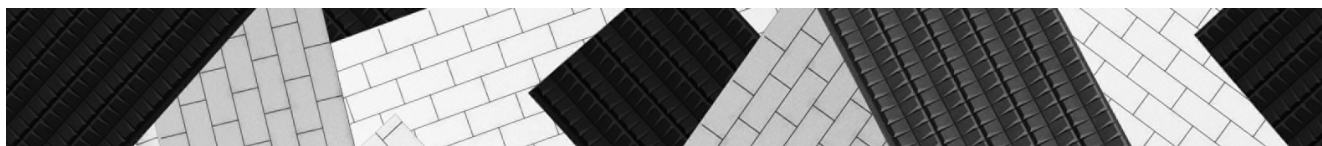
paplašināšanai no mazāk nekā 10% muzeja budžeta līdz aptuveni trešdaļai nākamā gada laikā. Esam iesnieguši savus priekšstatus Kultūras ministrijai un ceram, ka tos vismaz daļēji atbalstīs. Tajā pašā laikā mūsu intereses Saeimā sākusi aktīvi pārstāvēt jaunā Okupācijas muzeja atbalsta grupa. Ar tās atbalstu nodrošinājām muzeja pārcelšanos uz pagaidu telpām.

Trešais brīnums ir ziedotāju atsaucība, kas šāgada pirmajos mēnešos ir lēnām, bet pastāvīgi pieaugusi. Ir skaidrs, ka palīdz gan pozitīvās ziņas par NN attīstību, gan arī pieaugošā valsts atzinība muzeja darbam. Esmu pārliecināts, ka ar mūsu ziedotāju un atbalstītāju atsaucību mums izdosies nodrošināt vēl vajadzīgo pusmiljonu latu nākotnes ekspozīcijas izveidošanai un muzeja iekārtošanai *Nākotnes Namā*. Muzejs piedāvā ziedotājiem iespēju iemūžināt savu vārdu, pieminēt vai godināt sev tuvus cilvēkus gan pamatakmēni, gan goda plāksnē, gan plāksnītēs pie ekspozīcijas stendiem vai par ziedotajiem līdzekļiem iekārtotajās telpās.

Ceturtais brīnums ir e-pasta vēstule, ko saņēmām gada sākumā. To rakstījis viens no dāsnākajiem NN atbalstītājiem Augusts Grasis. Viņš aizgāja mūžībā 2012. gada 27. novembrī. Vēstule bija palikusi saglabāta datorā, un to man pārsūtīja viņa atraitne Biruta.

Vēstulē Augusts Grasis min, ka diemžēl nevarēs segt visu solito summu, bet nepieciešamo *Okupācijas varu maiņai 1941* viņš samaksāšot. Viņa atraitne solījumu izpildīja. Stendu jau bijām uzbūvējuši, palauzoties uz solījumu. Tagad to ar pateicības plāksnīti jau var apskatīt pagaidu ekspozīcijā. Pēc pāris gadiem tas nonāks *Nākotnes Namā*. Paldies Augustam Grasiņam, paldies visiem, kas gādā, lai brīnumi notiek, lai atmiņa un piemiņa paliek! //

Valters Nollendorfs,
OMB valdes priekšsēdis

Okupācijas muzejam 20 gadi

Muzeja apaļā jubileja pierāda, ka jātīc brīnumiem. Muzeja 20 gadu pastāvēšana un izveidošanās par atzītu un pieprasītu muzeju ir brīnumaina, jo gadu gaitā muzejam ir draudējusi ēkas nojaukšana, piespiedu pārcelšana uz citām telpām, finansējuma trūkums vai izsīkums, dažādas sīkas, bet darbu nopietni traucējošas avārijas, kad pārplūda pagrabs, tecēja jumts, pludoja pagraba darba telpas.

Tas viss aiz muguras, bet daudz ir palāts, uzko atskatīties var ar patiesu prieku. Pagājušajā gadā jau trešo reizi iegūta muzeja akreditācija – Latvijas speciālistu vērtējums, ka muzeja darbs ir sekmīgs. Muzeja atbalstītāji visā pasaulē ir bijuši atsaucīgi, un Okupācijas muzeja biedrības finansiālie rādītāji pēdējos gados atkal ir uzlabojušies. Muzeja darbinieku izglītības līmenis ir ļoti augsts – no 22 pastāvīgajiem muzeja speciālistiem 60% ir doktora vai maģistra akadēmiskais grāds. Muzeja krājums ir izaudzis jau tik tālu, ka to izmanto Latvijas avīzes, žurnāli *Ir* un *Ilustrētā Pasaules Vēsture*, *iPhone* un *Android* viedtālrunu aplikācijas, filmu scenāriji un teātra izrādes, un arī izstādes citos muzejos. Turpinās protokola un ārzemju viesu vizītes muzejā – 2012. gadā 55 vizītes, to skaitā četri prezidenti un 27 valstu vēstnieki. Muzejam ir jauna mājaslapa, kurā regulāri tiek papildināta informācija; ārzemju latviešu preses izdevumos bieži publicēti raksti par muzeja jaunumiem.

Gundega Michele

Ir nodibināta veiksmīga sadarbība ar citiem tematiski līdzīgiem muzejiem Eiropā. Muzeja speciālisti referē dažādās starptautiskās konferencēs, un muzejs 2011. gadā bija viens no 27 Eiropas Atmiņas un sirdsapziņas platformas dibinātājiem. Platforma jau sagatavojusi ceļojošu izstādi par totalitārisma 20. gadsimta Eiropā un sagatavojusi publicēšanai grāmatu par totalitārisma upuru dzīvesstāstiem.

Gan izstādei, gan grāmatai muzejs ir sagatavojis materiālus par Latviju.

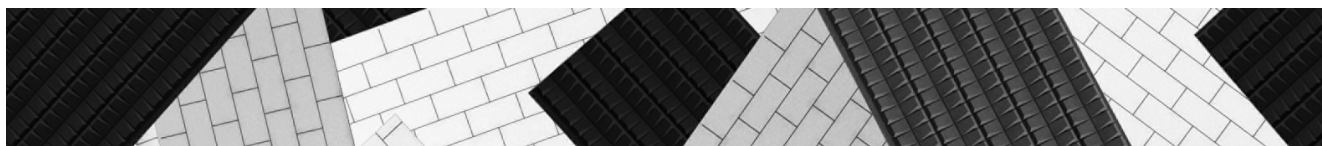
Muzejs un tā darbinieki ir apbalvoti: muzejs saņēmis atzinības rakstu no Latvijas Kultūras ministrijas, muzeja dibinātājs un divi muzeja darbinieki saņēmuši augstāko *Daugavas Vanga* apbalvojumu – zelta nozīmi, seši muzeja darbinieki ir saņēmuši Triju Zvaigžņu ordeni, divi ir ieguvuši Latvijas Ministru kabineta balvu, viens – PBLA gadskārtējo balvu.

Muzejs var strādāt un attīstīties, jo to ir atbalstījuši vairāk nekā 4000 ziedotāji. Ziedojumus ārzemēs savāc, sakārto un pārsūta muzeja pārstāvji ASV, Kanādā, Austrālijā un Lielbritānijā. Viņi strādā brīvprātīgi un muzejam ziedo daudz savas dzīves laika. Paldies visiem, kas ir un ir bijuši muzeja pārstāvji: Daina Albertiņa, Ruta Bīrzuļe, Ilze Daliņa, Ināra Graudiņa, Andrejs Ozoliņš, Ilze Resnais, Dr. Ilze Schwartz, Dagnija Staško. Tāpat paldies daudzajiem viņu palīgiem.

Muzejs var strādāt un attīstīties, muzejam ir ko rādīt apmeklētājiem, jo tas ir saņēmis dokumentu, fotogrāfiju, dažādu piemiņas lietu dāvinājumus un videoliecību ierakstus no vairāk nekā 3000 personām. Katrs priekšmets kopā ar dāvinātāja stāstījumu ir dzīva liecība par Latvijas vēstures notikumiem. Paldies katram dāvinātājam!

Muzeja pienākums ir krājumu sakārtot, izpētīt un saglabāt vēl daudzām nākamajām paaudzēm. To muzejs spēs garantēt savās jaunajās telpās *Nākotnes Namā*, kur muzejs cer iekārtoties 2015. gada pavasarī. //

Ar ticību, ka tā izdosies,
Gundega Michele

Raiņa bulvāris 7. Ēkas likteņstāsts

Anete Andersone vada pašas sagatavotu ekskursiju par muzeja pagaidu mājvietu Raiņa bulvārī 7

Labākais variants no piedāvājumiem – tāds bija galvenais iemesls, kāpēc Latvijas Okupācijas muzejs 2012. gada rudenī pārcēlās uz *Valsts nekustamo īpašumu* pārvaldīto divstāvu ēku Raiņa bulvārī, kur agrāk saimniekoja ASV vēstniecība Latvijā. Gan izdosies iedzīvotājiem muzeja garu arī šajā Okupācijas muzeja tematikai tik netipiskajā vietā, prātoja muzeja saime. Un liktenim patīk paradoksi – izrādījās, ka šai ēkai ir vistiešākā saistība ar okupācijas varu. 1940. gada vasarā te "strādāja" Vilis Lācis. Var tikai minēt, kurus dokumentus viņš šajā ēkā parakstīja.

Muzeja pagaidu telpas Raiņa bulvārī 7 ir ar senu vēsturi. Tā aizsākās jau 19. gs. vidū, kad tika nojaukti Rīgas viduslaiku nocietinājumi. Jaunizveidotajam bulvārim tika dots Troņmantinieka vārds¹. 1920. gadā bulvāris tika pārsaukts dzejnieka Raiņa vārdā. Ēka, kurā pašlaik atrodas muzejs, celta no 1861. līdz 1863. gadam pēc arhitekta Heinriha Šēla projekta acu dziednīcas vajadzībām. Šī bija pirmā celtne Raiņa bulvārī.²

1864. gadā ēkā atklāja Reimersa acu dziednīcu – pirmo specializēto acu slimnīcu Latvijā. Tajā bijušas 60 stacionāra vietas un ambulance. 1936. gadā ēku nodeva Rīgas pilsētas admi-

nistratīvajām vajadzībām, bet ārstēšanas iestādi pārcēla uz E. Veidenbauma ielu 13. Tur tā darbojās līdz 1951. gadam kā pilsētas acu klīnika.³

Līdz 1937. gadam ēku pārbūvēja un pielāgoja administratīvā darba vajadzībām. Interjers bija veidots īpaši grezni ar angļu stila mēbelēm, kokgrīzumiem un latviešu mākslinieku gleznām pie sienām. "Rīgas pilsētas goda viesiem iekārtots atsevišķs Bīdermeijera stila kabinets, kas izpušķots gravīrām un gleznām. Blakus šīm telpām angļu Čipendaila stilā sekretāra telpas. Pie sienām Rozentāla gleznas."⁴

No 1940. līdz 1941. gadam šo Rīgas domes ēku bija pārņēmusi Padomju Latvijas valdība ar Vili Lāci priekšgalā. Literatūrā atrodama norāde, ka tieši šajā vietā atradies Viļa Lāča kabinets.⁵ Nojaušams, ka šīs ēkas sienas ir bijušas liecinieces lēmumiem, kas izmainījuši Latvijas valsts un cilvēku likteni. Zīmīgi, ka šajā ēkā, kur kādreiz saimniekojusi Padomju Latvijas valdība, saviem apmeklētājiem par okupāciju varu stāsta Latvijas Okupācijas muzejs.

Vēlāk ēkā tika izvietotas padomju iestādes, piemēram, Valsts celtniecības un arhitektūras ministrija.

1991. gada janvāra notikumos šai māijai arī ir sava nozīme. No tās jumta PSRS specvienība apšaudīja blakus

esošo prokuratūras ēku. No 1991. gada oktobra te atradās ASV vēstniecība. 2001. gada 11. septembra uzbrukums Dvīņu torņiem noteica īpašus drošības pasākumus ASV vēstniecības pasaulē, arī Rīgā. Ēka tika pamatīgi nostiprināta. Par šo laiku daudz kas liecina: metālā kalti logu režģi, masīvs žogs ap ēku, smagās, ložu drošās durvis un vēl citi ēkas drošības elementi. Ar tiem muzeja darbinieki jau apraduši un nākotnē plāno tos demonstrēt arī apmeklētājiem kā jaunākās vēstures liecības.

Raiņa bulvāra 7 ēkas liktenis ir bijis raibs un notikumiem bagāts. Cerams, arī laiks, kamēr Latvijas Okupācijas muzejs atrodas šeit, iezīmēs ēkas vēsturē kādu jaunu un svarīgu lappusi. //

Anete Andersone,
Okupācijas muzeja praktikante,
Alberta koledžas studente

¹ Enciklopēdija *Rīga*, Rīga 1988., šķirklis *Raiņa bulvāris*

² www.rigacv.lv

³ Enciklopēdija *Rīga*, Rīga 1988., šķirklis *Reimersa acu slimnīca*

⁴ *Jaunā Gaita*, nr.265, 2011., Andrejs Grāpis

⁵ *Jaunā Gaita*, nr.265, 2011., Andrejs Grāpis

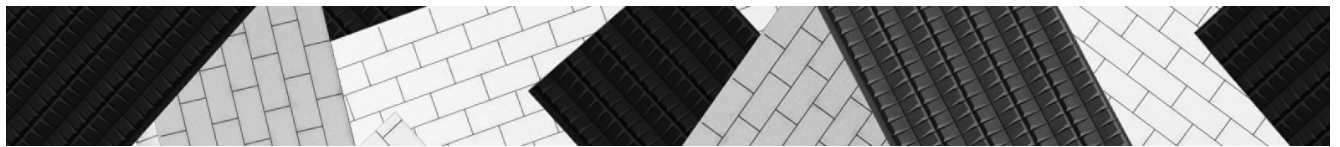
Pirmajā rindā no kreisās: Jānis Atis Krūmiņš (administrators), Daina Ozoliņa (kasīere un sekretāre), Rita Feldmane (naktsardze un sētniece), Gundega Michele (direktore), Ivars Švānfelds (līdzekļu piesaistes konsultants), Inguna Role (Izglītības nodaļas vadītāja), Inese Krieviņa (sabiedrisko lietu vadītāja). Otrajā rindā no kreisās: Māra Kvetkovska (grāmatu galda darbiniece), Evita Rukke (krātuves līdzstrādniece), Vija Blažnova (telpu apkopēja), Edīte Uztiņa (grāmatu galda vadītāja), Vija Melgaile (grāmatu galda darbiniece), Ildze Pravorne (gide), Madara Melņika (gide). Trešajā rindā no kreisās: Taiga Kokneviča (krātuves vadītāja, direktora vietniece), Oļģerts Zālītis (naktsargs), Dāvis Pumpuriņš (Izglītības nodaļas līdzstrādnieks), Laura Aksika (gide), Līga Strazda (sabiedrisko attiecību konsultante), Ojārs Stepens (vēsturnieks, pagaidu izstādes kurators), Lelde Neimane (audiovizuālo materiālu krājuma glabātāja, vēsturniece). Ceturtajā rindā no kreisās: Uldis Neiburgs (vēsturnieks), Artūrs Mekšs (muzeja tehniskais vadītājs), Andrejs Steblins (saimniecības palīgs), Andrejs Edvīns Feldmanis (audiovizuālo materiālu krātuves vadītājs), Andris Šillers ("DNSE" projekta vadītājs)

Cienījamie muzeja atbalstītāji!

*Mums ir tas gods jūs ielūgt
uz Latvijas Okupācijas muzeja 20. gadadienas
svētnīgo sarīkojumu un pieņemšanu
pirmdien, 2013. gada 1. jūlijā plkst. 16
Latviešu strēlnieku laukumā 1, Rīgā*

Latvijas Okupācijas muzeja saime

Dziesmusvētkos aicinām uz saietu muzejā

Dziedātāji un dejojāji! Kad jūlija sākumā Rīgā pulcēsities uz Dziesmusvētkiem, dziedāsīt mēģinājumos un koncertos, jums vajadzēs atrast arī vietu, kur brīvajos brīžos atvilkt elpu, atpūtināt kājas un izdzert krūzi ūdens. Starp jums ir daudzi Latvijas Okupācijas muzeja

atbalstītāji. Šajā reizē muzejs vēlas atbalstīt jūs un Dziesmusvētku dienās piedāvāt saieta vietu.

Muzejā jūs gaidīs atpūtas telpa, ūdens, ko padzerties, labierīcības, vieta, kur uz laiku nolikt mantas, kā arī laipni muzeja darbinieki. Okupācijas muzejā allaž satiekas latvieši no visas pasaules. Raiņa bulvāris 7 būs

atvērts katru dienu no plkst.11 līdz 18.

Nāciet un satieciet šeit savus draugus vai atstājiet draugiem ziņas! //

E-pasts: omf@latnet.lv

pr.okupacijasmuzejs@omf.lv

Telefons: 67212715, 67229244

Muzejam dāvina Latvijas Neatkarības kustības arhīvu

Pirms 30 gadiem Latvijas Neatkarības kustības (LNK) darbība tika pārtraukta ar arestiem un tiesu procesiem Rīgā, kam sekoja notiesāto ilgi gadi čekas soda nometnēs.

Bet pirms tam ritēja plaša cīņa, izmantojot tālaika dažādas pavairošanas tehnikas, foto un kino aparāturu, geigera skaitītājus, šifrus un slepenus kanālus pāri PSRS robežām. Tika sūtīts desmitiem vēstule starp latviešiem šeit un emigrācijā, nosūtīti dokumenti starptautiskām konferencēm. Okupētajā Latvijā uzvilcām nacionālos karogus, izplatījām simtiem skrejlapu, izlikām pretpadomju plakātus. Šis ir tas diezgan retais gadījums, kad liela daļa minēto konspiratīvo akciju materiālu ir tikuši saglabāti, un nu esam tos savākuši vienkopus.

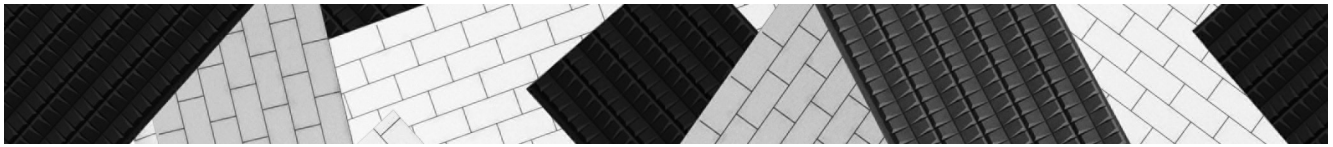
Jānis Rožkalns kārto LNK arhīvu nodošanai muzeja krājumā

Tagad gribam nodot savu stafeti jaunajai paaudzei, lai viņi to nestu drosmīgi tālāk. Tādēļ visu kolekciju kopumā gatavojam nodošanai Okupācijas muzeja krātuvei.

Esam jau ļoti pateicīgi muzeja darbiniekiem, ka viņi ir bijuši visaktīvākie izstāžu un konferenču rīkotāji

visos ar mūsu cīņu saistītajos piemiņas datumos. Labu veiksmi svarīgajā darbā! //

Jānis Rožkalns,
nacionālās pretošanās kustības
dalībnieks, Triju Zvaigžņu ordeņa
lielvirsnieks

■ *Nākotnes Nama aktualitātes*

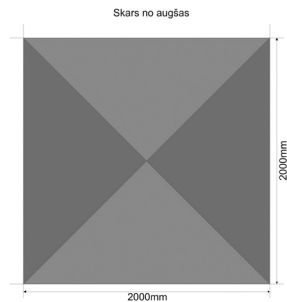
Sargtorņa kājas sāksies Rīgas bruģī

Vasara pietuvojusies. Okupācijas muzejā tā būs karsta arī nākotnes ekspozīcijas veidotājiem. Beidzot esam sagaidījuši muzeja ēkas Latviešu strēlnieku laukumā 1 pārbūves tehniskā projekta sagatavošanu. Ekspozīcijas autori – muzeja vēsturnieki, mākslinieki Ģirts Boronovskis – un ēkas tehnikais uzraugs Artūrs Mekšs kopā ar *Valsts nekustamajiem īpašumiem*, projektētājiem un arhitektiem turpinās īstenot visas ekspozīcijai nepieciešamās ieceres.

Īpašu uzmanību pelnījis viens no interesantākajiem jaunumiem, kurš pēc ēkas rekonstrukcijas 2015. gadā būs apskatāms gan ēkas iekšienē, gan ārpusē. Tas būs *GULAG* sargtornis. Torņa pamatdaļa būs redzama ekspozīcijas zālē – sadaļā, kurā vēstīs par padomju lēģeros ieslodzīto Latvijas iedzīvotāju likteni. Savukārt torņa kājas stiepsies cauri ekspozīcijas zāles stikla grīdai un atdursies uz bruģa, pa kuru rīdžinieki sper ikdienas soļus no Rātslaukuma uz Latviešu strēlnieku laukumu.

Vai garāmgaļejs no apakšas varēs ieskatīties ekspozīcijā? Jā! Arhitekta Gunāra Birkerta atbalstītā iecere paredz stikla atvērumu ekspozīcijas zāles grīdā, pa kuru varēs redzēt snieguni ejošus siluetus. Snieguni *GULAG* zonā paredzēts panākt ar elektroniskas projekcijas palīdzību. Lai iegūtu koncentrācijas nometnes realitātes efektu, torņa smailē stāvēs sargkareivis. *GULAG* zona būs ierobežota ar rupju dēļu žogu un dzeloņstieplēm, ko ik pa laikam apspīdēs prožektoru. Tā tas bija ieslodzījuma nometnēs, lai novērstu bēgšanas mēģinājumus.

Gulaga teritorijas sargtorņa atdarinājums
Materiāls egles masīvkoks
Torņa konstrukcijas izgatavošanai
izmantojama oriģinālizmējumu kopija

Sānskats

Sānskats

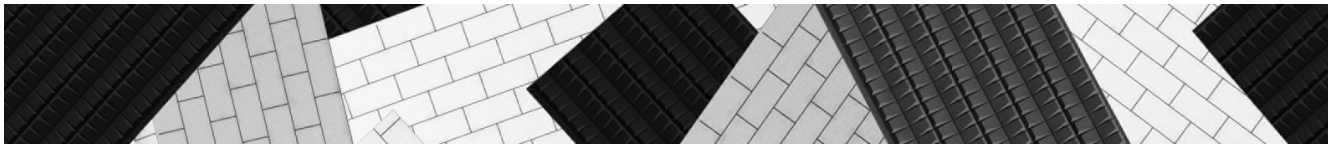

Jaunās ekspozīcijas *GULAG* sargtorņa skice

Zonā ieeja būs iespējama tikai caur aukstu, drūmu baraku vai pa vārtiem ar Vorkutas lēģera uzrakstu "Padomju Savienībā darbs ir goda, slavas un varonības lieta". Tas viss paredzēts, lai apmeklētājs, it sevišķi skolēni, kaut mazliet saprastu tās drausmas, kuras bija jāpiedzīvo ieslodzītajiem.

Parīzes Eifeļa torni cilvēki sākumā nepieņēma, bet tas izraisīja interesi. Vēlāk tornis kļuva par tūristu iecienītāko apskates objektu. Ceru, ka mūsu torņa kājas Rīgas bruģī izraisīs interesi un muzejā vilinās daudzus. //

Ritvars Jansons,
ekspozīcijas kurators

Birkerts seko līdzī Nākotnes Nama tapšanai

2013. gada 13. maijā muzejā viesojās ievērojamais arhitekts, muzeja pārbūves projekta autors Gunārs Birkerts. Viņš satikās ar pārbūves tehniskā projekta izstrādātāju SIA "Būvprojektu vadība" pārstāvjiem un pārrunāja tehniskā projekta veidošanas nianšes. Attēlā no kreisās: Valters Nollendorfs, Gunārs Birkerts un arhitekte Ija Rudzīte

Memoriālu komunisma upuriem papildina ar muzejā sagatavotu karti

Pagājušā gada 3. decembrī Rīgā, pie Torņakalna dzelzceļa stacijas, tika atklāta Latvijas iedzīvotājiem – komunistiskā terora upuriem veltītā memoriāla *Putenī* otrā kārta. Piemiņas vietu tagad papildina arī mākslinieciski izveidota plāksne ar skaitlisku atgādinājumu par 1940.–1991. gada komunistiskā režīma upuru skaitu. Latvijas iedzīvotāju atrašanās vietas *GULAG* ieslodzījumā un nometinājumā rāda Latvijas Okupācijas muzeja veidotā karte. //

Viens no memoriāla informācijas autoriem Ritvars Jansons pie memoriāla

Audiovizuālo materiālu krājumā jau 2165 videoliecības

Muzeja jubilejas reizē īsumā vēlos atskatīties uz audiovizuālo materiālu krātuves padarīto.

Audiovizuālo materiālu krātuves veidošana sākas 1994. gadā līdz ar kinorežisora un operatora Andreja Edvīna Feldmaņa pieņemšanu darbā. Kamēr notika videoaparātūras finansējuma meklēšana un projektu pieņemšana, tika ierakstītas pirmās 100 vēstures liecinieku liecības audioformātā. 1996. gadā līdz ar Sorosa fonda piešķirumu sākām liecinieku dokumentēšanu video. Līdz 2011. gadam no videoliecībām izveidotas deviņas dokumentālas filmas.

Krātuves veidotos projektus finansāli atbalstījis Latviešu fonds, Latvijas Valsts kultūrkapitāla fonds, *Daugavas Vanagu* organizācija ASV un Lielbritānijā (Korbijas nodaļa), Zaļo un Zemnieku savienība un vairāki mērķa ziedojumi no privātām personām. Videoliecību ierakstīšanas ekspedīcijas bijušas Lielbritānijā, Krievijā, ASV, Kanādā, Vācijā un Lietuvā.

2013. gada 1. maijā krājumā atrodas 2165 videoliecības 3880 stundu garumā, videoreportāžas 650 stundu garumā. Krājumā ir arī unikāli kino materiāli (16 mm ar optisko skaņu

Muzeja krātuvju darbinieki. No kreisās: Aivars Reinholds, Taiga Kokneviča, Evita Rukke, Lelde Neimane, Andrejs Edvīns Feldmanis

– 10 gab.), kas liecina par trimdas sabiedrības cīņu pret Baltijas valstu okupāciju.

Pašlaik krātuvē strādā vadītājs Andrejs Edvīns Feldmanis, krājuma glabātāja Lelde Neimane, videooperatori un fotogrāfs Aivars Reinholds, videoliecību analizētāja Lolita Matuzele un videoliecību informācijas ievadītāja datubāzē Inga Vilcāne. Gadu gaitā krātuvē uz laiku strādājuši un

palīdzējuši videooperatori Oļģerts Zālītis, Mārgers Vītols un Alvis Jansons, kā arī videoliecību intervētājas Kristīne Safonova un Ingrida Lāce.

Paldies ikvienam mūsu darba – audiovizuālo materiālu krātuves misijas – atbalstītājam! //

Lelde Neimane,
audiovizuālā krājuma glabātāja,
vēsturniece

■ *In Memoriam*

Pateicībā pieminam Okupācijas muzeja Nākotnes Nama labvēli un atbalstītāju

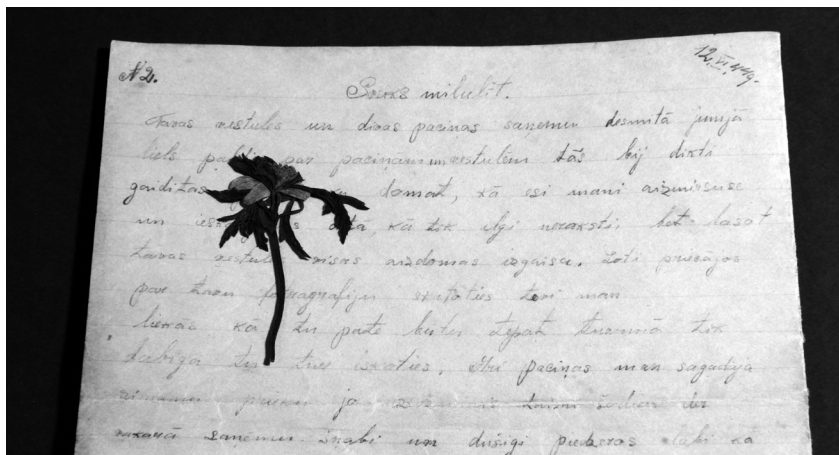
AUGUSTU GRASI

Latvijas Okupācijas muzeja biedrība un Latvijas Okupācijas muzeja saime

Jauniegvumi

Sagatavojusi Taiga Kokneviča,
Okupācijas muzeja galvenā krājuma glabātāja

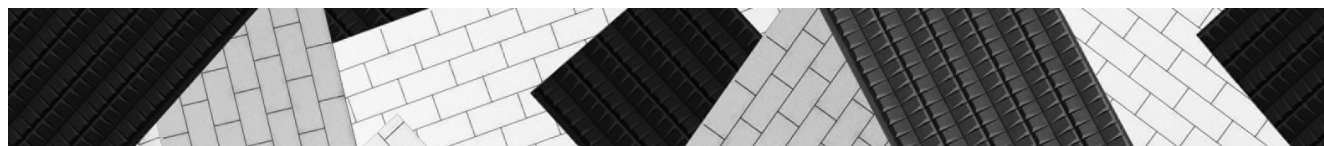
Margitas Zatleres dāvinātās leģionāra Arvīda Kapela (1911–?) 1944. gada 4. aprīļa–1944. gada 3. augusta desmit vēstules no Austrumu frontes sievai Olgai Kapels Rīgā. Arvīds Kapels iesaukts latviešu leģionā 1944. gada pavasarī, pazudis karā bez vēsts.

Valdas Krūzes dāvinātais Latvijas Republikas karogs. Pirms Otrā pasaules kara tas piederējis Valdas Krūzes vecvecākiem Annai Jansons un Niklasam Jansonam. Padomju laikā karogs glabājies pie Valdas Krūzes tēva māsas Valijas Jansones (1909–1985). Karogu viņa glabāja noslēptu skapī un izārdītu trīs daļās pa krāsām. 60. gadu beigās viņa uzdāvināja karogu Valdai Krūzei. Kopš 90. gadiem tas plīvojis Valdas Krūzes mājās Jaunolainē.

Ģirta Ozoliņa saglabātais Vides aizsardzības kluba (VAK) fotoarhīvs, kas atspoguļo Trešās atmodas notikumus: 1949. gada 25. martā deportēto piemiņas pasākumi pie Brīvības pieminekļa un Brāļu kapos 1988. un 1989. gada 25. martā, Gunāra Astras bēres 2. Meža kapos 1988. gada 19. aprīlī, VAK mītiņš Arkādijas parkā pret metro būvi 1988. gada 27. aprīlī, nacionālā karoga rehabilitācijas manifestācija Mežaparkā 1988. gada 16. jūlijā u.c.

■ *Jaunumi Izglītības nodaļā*

Izglītības nodaļā jauni darbinieki

Izglītības nodaļā (IN) šāgada pirmajā pusē notikušas pavasarīgas pārmaiņas. Bijusi gide Agnese Skara pēc prakses Eiropas Parlamentā uz nepilnu slodzi strādā Izglītības nodaļā, galvenokārt darbojoties pie skolēnu izglītojošo nodarbību izveides atbilstoši pagaidu ekspozīcijai, kā arī pie konkursu un projektu izstrādes un rīkošanas. Agnese paralēli pienākumiem muzejā strādā pie sava diplomdarba, lai iegūtu maģistra grādu konferenču tulkošanā. Izmaiņas notikušas arī gidu saimē – daļa "vecu" gidu studē ārzemēs vai mainījuši darbu, tāpēc darbā esam pieņēmuši vairākus jaunus gidus. No maija līdz septembrim muzejs strādās divās ēkās, un pēc gidu mācībām aprīlī un maijā mēs vasarā varēsim ar pilnu atbildību sagaidīt un izglītēt savus apmeklētājus. Veiksmīgi noslēdzies muzeja 20 gadu jubilejai veltītais konkurss *Lietas un vietas – okupācijas aculiecinieces*. Konkurssā jaunieši iesniedza darbus par to, kā lietas un vietas viņu apkārtnē "stāsta" par okupācijas laiku.

2012. gadā esam saņēmuši Kultūras ministrijas atbalstu savas nodaļas darbībai. Pateicoties tam, kopā ar skolotāju komandu izveidojām me-

Konkursa "Lietas un vietas" noslēgums. Inguna Role apbalvo vienu no laureātiem – Pļaviņu novada ģimnāzijas audzēkni Katrīnu Bērziņu

todisko materiālu darbam ar filmu *Pretrunīgā vēsture* (var iepazīties mūsu mājaslapā), strādājam pie interneta vietnes www.omip.lv satura un tehniskās pārveides atbilstoši mūsdienīgu jauniešu vajadzībām. Ļoti ceram uz ministrijas atbalstu arī šogad un turpmāk, lai turpinātu sāktos darbus.

Tāpat ceram uz ziedotāju turpmāko atbalstu skolēnu ceļanaudai, kas palīdz atbraukt uz muzeju skolēniem no visām Latvijas pilsētām un pagastiem. //

Inguna Role, IN vadītāja,
Dāvis Pumpuriņš, IN līdzstrādnieks

Jaunās tūrisma profesionāles mācās Okupācijas muzejā

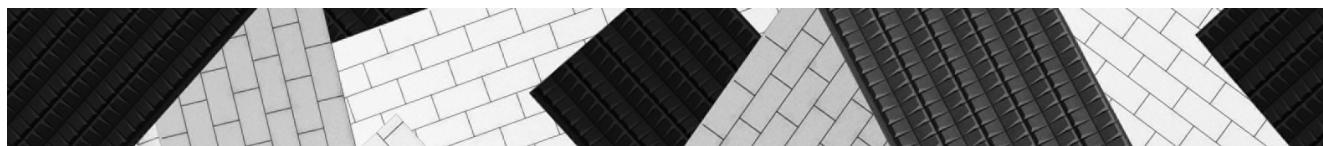
Muzejā sāka līdz šim vēl nebijusi lieta – vairāki muzeja speciālisti ir kļuvuši par prakses vadītājiem jaunažiem tūrisma industrijas speciālistiem. Šajā pavasarī Rīgas Alberta koledžas studentes Anete Andersone un Elīna

Auna praktizējās muzeja sabiedrisko attiecību nodaļā, bet Ekonomikas un kultūras augstskolas studente Dita Burkovska – Izglītības nodaļā.

Anete, kas gatavojas absolvēt koledžu kā kultūras tūrisma speciāliste, muzejā izstrādāja kvalifikācijas darbu par muzeja pagaidu ēku. Viņa izvei-

doja ekskursijas scenāriju *Ēkas liktenstāsts* un to pirmo reizi novadīja. Iespējams, šī ekskursija kļūs par muzeja īpašo piedāvājumu.

Elīna līdzdarbojās ziedojumu vākšanā, bet Dita palīdzēja sagatavot un realizēt vēstures konkursu skolēniem *Lietas un vietas*. //

Eiropas valstu skolotāji iepazīstas ar muzejā topošu mācību materiālu

Rīgā šāgada martā notika *Eustory* tikšanās, kurā piedalījās 29 pārstāvji no 22 Eiropas valstīm. *Eustory* (*Eustory – History Network of Young Europeans*) ir organizāciju apvienība, kas rīko vēsturei veltītus radošo un pētniecisko darbu konkursus jauniešiem. Konkursu organizatori ik gadu tiekas, lai analizētu iepriekšējā gada rezultātus, vienotos par turpmāko sadarbību, kā arī kopīgi mācītos.

Šajā gadā kā lektore tika uzaicināta Eiropas Parlamenta deputāte Sandra

Kalniete un vēsturniece Danute Dūra no Okupācijas muzeja.

Danute *Eustory* dalībniekus iepazīstināja ar izglītības projektu *Dažādas tautas – kopīga pieredze* (saīsinājumā angļiski – *DNSE*), ko muzeja Izglītības nodaļa īsteno sadarbībā ar Igaunijas nevalstisko organizāciju *Unitas Foundation*. Projektā top jauns mācību materiāls vidusskolām. Tas pētīs iedzīvotāju migrāciju Baltijas jūras reģionā 20. gadsimtā, pievēršot uzmanību gan ideoloģijai, gan labklājībai, gan dzīvības glābšanai kā iemeslam, kas liek pamest dzimto pusi. Materiāla izstrāde noslēg-

Sandra Kalniete un Danute Dūra "Eustory" seminārā Rīgā 2013. gada 22. martā. Didža Grodza foto

sies šāgada beigās, un to izplatīs Latvijā, Igaunijā, Somijā un Zviedrijā. //

Danute Dūra, vēsturniece, projekta "DNSE" darbiniece

Papildināts muzeja suvenīru klāsts

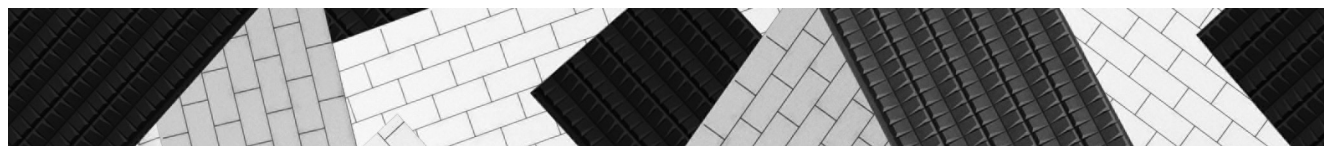
Okupācijas muzejs pievienojies lielākajam suvenīrmonētu kolekcijas tīklam pasaulē *Heritage on a Coin*. Kolekciju veido vairāk nekā 930 monētu no 35 valstīm. Tās mērķis Latvijā ir aptvert ievērojamākās vietas, celtnes un notikumus, izcilākos

vēstures un kultūras pieminekļus un objektus, visu, ar ko Latvija lepojas.

Uz Okupācijas muzeja suvenīrmonētas aversa redzams *Nākotnes Nama* attēls un tā autora arhitekta Gunāra Birkerta vārds. Uz kartītēm, kurās iestiprinātas monētas, redzami priekšmeti no muzeja krājuma: vēstule uz bērza tāss,

ko politeslodzītais Kārlis Kalevics sūtīja sievai Verai, kleitīņš un lakatiņš no maisa auduma, kas bija mugurā māsām Lasmanēm, atgriežoties no izsūtījuma, un sudraba karotiņu komplekts. //

Inese Krieviņa,
OM sabiedrisko lietu vadītāja

Projekts "Ceļanauda uz muzeju" piesaista Latvijas ziedotājus

Jau trešo gadu muzejs kopā ar lielāko Latvijas labdarības portālu *Ziedot.lv* īsteno projektus *Ceļanauda uz muzeju*. Ir pierādījies, ka tie gan papildina muzeja līdzekļus skolu atbalsta programmai, gan arī piedāvā ziedojuma mērķi, ko atbalsta Latvijas ziedotāji. Pirmais projekts *Ceļanauda uz muzeju* sākās 2011. gada martā, bet pašreiz turpinās *Ceļanauda uz muzeju 2013*.

Muzejā Izglītības nodaļas veidotās nodarbības skolēniem palīdz raudzīties uz vēstures notikumiem no dažādiem skatpunktiem. Iegūtās zināšanas un prasmes papildina vēstures mācību skolā.

Nodarbības muzejs nodrošina bez maksas, tomēr tās nav vienlīdz pieejamas visiem Latvijas bērniem. Tiem, kuri dzīvo tālāk no Rīgas, ir jāiegulda prāvi līdzekļi, lai nokļūtu līdz muzejam. Ne visiem Latvijas skolēniem tas ir pa kabatai. Tādēļ muzejs uzņēmās gādāt līdzekļus un apmaksāt skolēnu grupām pusi no ceļanaudas uz muzeja nodarbībām. No Rīgas attālākās skolas var iegūt

līdz pat 150 latiem, tuvākās – līdz 50 latiem.

Divu pabeigto projektu un tagadējā projekta ietvaros sabiedrība skolēnu atbalstam saziedojusi Ls 1188,09. Šī nauda tiek izmantota, lai skolu atbalsta programmas ietvaros samaksātu pusi ceļanaudas lauku un mazpilsētu skolu audzēkņiem. Pārējo nepieciešamo summu skolu atbalsta programmā muzejs dod no sava budžeta. Gada laikā atbalsts nepieciešams aptuveni 1100 skolēniem. Arī pašlaik ir iespēja pievienoties skolēnu atbalstītāju pulkam, ziedojot internetā www.ziedot.lv/lv/project/1650.

No *Ziedot.lv* mājaslapā publicēto ziedotāju sarakstiem var noprast, ka ziedotāji lielākoties ir Latvijas iedzīvotāji. Muzeja saimei par to ir īpašs prieks, jo citās muzeja ziedojumu

kampaņās Latvijas sabiedrības līdzdalība ir bijusi minimāla. Iespējams, atsaucību var izskaidrot ar pievilcīgu ziedojuma mērķi un portāla *Ziedot.lv* popularitāti. Šī Latvijas sabiedrības līdzdalība ir draudzīgs atbalsts trimdas tautiešu pūļiem, kuru ziedojumi pamatā nodrošina muzeja pastāvēšanu un darbu.

Muzejs saka sirsnīgu paldies visiem *Ceļanauda uz muzeju* ziedotājiem!

Tie ir: Evarts Anosovs, Romāns Naudiņš, Ilze Anspoka, Ilze Poikane, Baiba Avotiņa, Uldis Siliņš, Lolita Čīgāne, Kristīne Ruško, Aigars Čuma-Zvirbulis, Juris Pūce, Vilis Daudziņš, Normunds Šimanis, Rūta Dimanta, Ingrida Sniedze, Santa Ezergaile, Līga Strazda, Nicolas Flamel, Agris Štikāns, Kristīne Ivanova, Evija Troņenkova, Uldis Jaunārs, Aivars Vilnītis, Diāna Jukna, Andris Vikulovs, Ilgvars Kļava, Madara Zaharčonoka, Māris Liberts, Indra Zomerovska, Daina Mežecka, Kalvis Meiers, SIA MODA-LANE, Ilze Millere un vēl 25 anonīmi ziedotāji. //

Muzejs lūdz paziņot par ziedojumu

Godājamie Okupācijas muzeja ziedotāji!

Mēs pateicamies jums par dāsno atbalstu,
kas uztur un nodrošina muzeja darbu!

Lai varētu vēl precīzāk izsekot ziedojumu plūsmai,
ko jūs ziedojat tieši caur banku vai kredītsabiedrību,
lūdzam paziņot par ziedojumu arī muzejam.

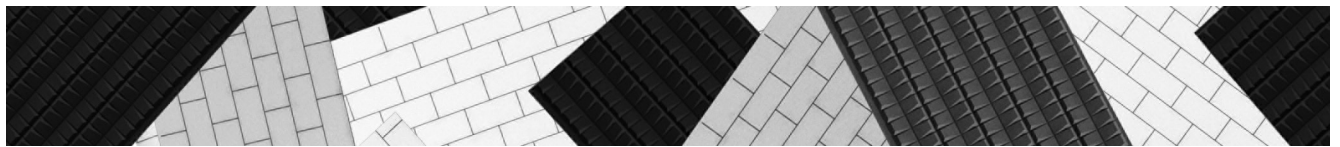

Raiņa bulvāris 7,
Rīga, LV-1050
Ivaram Švānfeldam vai
Dzintrai Nollendorfai

vai

dzintra.nollendorfa@omf.lv
ivars.svanfelds@omf.lv

Ar ziedojumu GODINĀTI

no 2012. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim

* ziedojumi *Nākotnes Namam*

18. novembra ziedojums – USD 168,- Linkolnas Apvien. latv. ev. luter. draudze;

Dzintars ABULS, 80 gadu dzimšanas dienā – USD 80,- Daina Albertiņš;

Guntis ANCĀNS, draugu velte 81. dzimšanas dienā – AUD 50,- Biruta un Guntis Ancāns;

Verners CINIS, apsveicot 85 gadu jubilejā – CAD 100,- mācītāji Ivars un Anita Gaide;

Velta un Jānis LAZDA, 50 gadu laulības jubilejā – USD 150,- Ruta un Ivars Freimanis;

Cora un Māris LŪSIS – CAD 500,- Irēne Ezergailis*;

Mančestras ev. luter. draudze, 60 gadu jubilejā – USD 100,- Vilimantikas Latv. ev. lut. draudze;

Edmunds PULCIŅŠ, 85. dzimšanas dienā – CAD 100,- Dr. Ingrīda Strautmanis; 50,- E. un V. Dāboliņš; E. un R. Dzelme;

Juris RUBIS, viesu dāvana 90. dzimšanas dienā – AUD 400,-

Juris Rubis;

Gunta RUDZĪTE, viesu dāvana 70. dzimšanas dienā – AUD 2030,- Gunta Rudzīte*;

Ilze un Uldis ŠTERNS, atzīmējot zelta kāzas, brūtgāna brāļu un brūtes māsu velte – AUD 300,- Ilze un Uldis Šterns;

Ilze un Uldis ŠTERNS, sveicot zelta kāzās, S. Birkāna velte – AUD 100,- Ilze un Uldis Šterns;

Mirdza ŪDENĀNE, 90 gadu jubilejā – USD 50,- Ilgvars un Aija Spilners.

Ar ziedojumu PIEMINĒTI

no 2012. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim

* ziedojumi *Nākotnes Namam*

** ziedojumi *Draudzīgajam izaicinājumam*

14. jūnijs – USD 375,- Skenektedijas Latv. ev. lut. draudzes kolekte; 140,- Oregonas Latv. ev. lut. draudze;

14. jūnijā un 25. martā izsūtītie – AUD 350,- Melburnas Latviešu ev. lut. Sv.Krusta draudze;

Roberts un Alma ĀBELE – USD 250,- Arnolds Ābele;

Elza ABOLIŅA – USD 100,- Elvīra Krasts ar ģimeni;

Edmunds ĀBOLTIŅŠ – LVL 30,- Lia Āboltiņa;

AIZVESTIE, – USD 56,- Takomas Latv. ev. lut. draudze; 25,- Dainis Rudzītis; 20,- Ausma Muižnieks; Elita Wood;

Tālis BERGS – USD 300,- Inta Grace;

Ausma BĒRZIŅA – USD 100,- Māra Padegs;

Aina BESERIS – USD 100,- Vita Ramanis; Ojars un Ruta Ramanis; 50,- Anthony D'Amato; Donna un Terry Johnson; Peter un Terry Overs; 40,- Judi un Paul Fuller; 25,- Bradd Baldwin; Leanne Baldwin; Tara un Daniel Gonzalez; Fran un Debra Ladanza; 20,- Ērika Grinbergs;

Kārlis BĻODNIEKS, vīrs un pieminot Latviju 94. dzimšanas dienā – AUD 1000,- Ausma Bļodniece*;

Aina BRIEDIS – CAD 250,- Valdis Briedis;

Vera BRŪVERIS (101 gada mūžs) – USD 100,- Nilss Aume;

Austra EICHMANE – AUD 250,- Korp! Spīdola Sidnejas kopa**;

Edgars ELFERTS – CAD 100,- Vija Ruņģis*;

Edgars Z. ELFERTS – USD 150,- Maija un Alvin Eerkes; 100,- Aija Pakulis; Zaiga A. Phillips; Rasma Upmanis; JoAnne Young; 50,- Jānis un Toni Praudiņš; Liene Westberg;

EZERGAIĻU un ĶUZES dzimtas, 12 piederīgie, aizvesti 1941. gada 14. jūnijā – CAD 10 000,- Maiga Pētersons*;

Elmārs ĢĒRMANIS – AUD 670,- kopziedojums Elmāra Ģērmaņa bērēs, draugu velte (Vija un Pēteris Ērdmanis, Ināra un Valdis Graudiņš, Lonija un Sandra Graudiņa, Sandra Graudiņa un Greg

Kiddel, Krādziņu ģimene, Vija Sieriņa, Fomaida Silķēna, Brigita Voitkus, Rudīte Watson, vairāki anonīmi ziedojumi);

Arturs GINTERS – USD 50,- Aija un John Sedlak;

Haralds HĀGELIS, 10 gadu nāves dienas piemiņa – USD 100,- Skaidrīte Hāgelis;

Helga HARTMAN – USD 25,- Elvira Olmetti;

Jānis JANKĒVICS – USD 100,- Janina Jankēvics;

Maiga JAUNBĒRZIŅA (mirusi 2012. g. jūlijā), – AUD 1000,- kopziedojums ziedu vietā Maigas Jaunbērziņas bērēs (Andris Andersons ar ģimeni, Eglāju ģimene, Ināra Graudiņa, Linda Graudiņa, Lonija un Sandra Graudiņa, C. Hastie, A. un D. Jaunbērziņš, I. Jaunbērziņa, Mara North, Lauma Pitrāne, Vija Sieriņa, Fomaida un Alfreds Silķēns, sporta kopa *Daugava*, Upenieku ģimene);

Daina KAIRE – USD 50,- Erika Clawson;

Richards un Zenta KALNIŅŠ, vecāki – AUD 100,- Inārs Kalniņš;

Ilmārs KIRŠTEINS – CAD 100,- Jānis un Gita Lukstiņš;

Jēkabs KĻAVIŅŠ – USD 50,- John Kļaviņš;

Viktors KOZLOVSKIS, tēvs – USD 50,- Ligita Giacompassi;

Herta LEJIŅA – CAD 100,- Andrejs un Silvija Zeltkalns;

Dr. Juris MANGULIS – USD 550,- Inta Rūtiņa;

Milda MATĪSA, māte, dzim. Šteins, pieminot 100. dzimšanas dienā – CAD 100,- Aija Kārkliņš;

Aina MEDENE (mirusi

27.02.2011.) – AUD 500,- vīrs Artis Medenis (250,-*);

Olga MEDNIS un 3 bērni – USD 200,- Andrejs Olte;

Anna MELDRIS – USD 110,- Hilda Kitners; 100,- Dr. Nina Rautenšilda; 50,- Cianas draudzes Dāmu komiteja; Aina D. un Jānis Baumanis; 20,- Austrā Atslēga; Aina Caune;

Zigurds MIEZĪTIS – CAD 1000,- Solveiga Miežitis (mērķziedojums OM audiovizuālo materiālu ierakstiem un krātuvei);

Zigurds MIEZĪTIS – USD 550,- Inta Rūtiņa;

Lawrence MURPHY – USD 50,- Vija un Aivars Zeltiņš;

Inta NOLLENDORFA – USD 3000,- Erik Stahl*; 550,- Inta Rūtiņa; 100,- Velta un Jānis Lazda*; 60,- Ivars Švānfelds*;

Māris OZOLIŅŠ – USD 50,- Roger Coudray;

Andris PALEJS (11.04.1933.–29.06.2012.) – CAD 50,- Jānis un Gita Lukstiņš;

Mirdza PAUDRUPS – USD 100,- Astrida Greco;

Rita PETRIČEKA – CAD 350,- Aiva Vinters;

Rita PETRIČEKA – USD 25,- Inta un Andrejs Grots;

Alfreds RAISTERS – USD 500,- Eric H. Raisters (dēls)*; 300,- Ludmila E. Raisters; 250,- Inese L. Verzemnieks; 200,- Arnis Tubelis; 100,- Valentins Dabols; Sarma Davidson*; Dzintra un Jānis Janavs*; Roberts un Valdis Pavlovskis; Ritmaņu, Mattson un Jameson ģimenes; Biruta Schultz; 75,- anonīms*; 50,- Pārsla Blāķis; Juris Cilnis; Erika Clawson; Ilga Jankovskis; H. Skuja; Dace un Jānis Taube; Aira

Veiss; Ariane un Valdis Vītols; Andrejs Zāmelis*; Biruta, Jānis un Māra Zommers; 30,- Katrīna un Juris Riekstiņš; Vītolds Vitums; 25,- Ināra un A. Vallis; 10,- Lisa Edmondson;

Jānis RAUDIŅŠ – USD 15,- Juris Raudiņš;

Auguste RĒKE – USD 100,- Otto Rēķis;

Juris RENESLĀCIS – USD 100,- Vija Kārkliņš; 20,- Silvija Purviņa;

Jānis un Valija RONIS – USD 100,- Elvira Krasts ar ģimeni;

Dr. Bertrams ROZENBERGS – LVL 40,- Austrā Slaidiņš*; 10,- Lolita Kļaviņa*;

Dr. Bertrams ROZENBERGS – USD 500,- Ieva, Ēriks un Edvīns Pūris*; 50,- Dagmāra Lejnieks*; Vija Mangule*; Maija un Juris Šlesers*; 25,- Kārlis Freimanis*; 20,- Baiba S. Ozols*;

Dr. Gunta ROZENTĀLS – USD 100,- Velta un Jānis Lazda;

Alfrēds un Zelma SAKS – AUD 200,- Olita Jepson;

Rudolfs SĀNS – USD 20,- Dzintra Bond;

Dr. Roberts SEISUMS – USD 100,- Velta Akmentiņš;

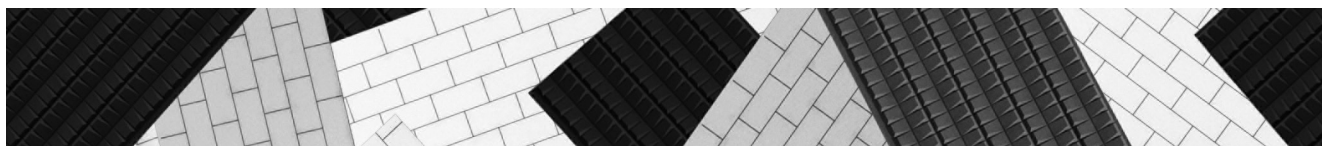
Margrieta SIDERE, Grietiņas tante – LVL 250,- Kārlis Muehlenbachs;

Margrieta SIDERE – USD 550,- Inta Rūtiņa; 200,- Ilze Muehlenbachs;

Liene SĪLIS – CAD 150,- Irēne Ezergailis*;

Liene SĪLIS – USD 100,- Juris Petričeks;

Alfreds SILĶĒNS (miris 28.10.2012.) – AUD 2300,- kopziedojums Alfreda Silķēna bērēs, draugu velte ziedu vietā*;

1000,- Sidnejas Latviešu biedrības Dāmu kopa*;

Alvis ŠKIPSNA – LVL 60,- Vija Kārklīņa;

Danuta ŠKIRMANTS – CAD 150,- Irēne Ezergailis*;

Danuta ŠKIRMANTS – USD 100,- Juris Petričeks;

Katrina STEDE – USD 50,- Rainis un Margaret Krigens;

Kārlis STEINERTS – USD 200,- Leo Steinerts ar kundzi;

Janina STRODS-SPRŪDŽA – USD 200,- Zinaida Strods;

Kaspars SVENNE (miris 13.03.2012.) – AUD 1240,- kopziedojums Kaspara Svennes bērēs (Adelaides Latv. ev. luter. draudze, Adelaides Latviešu jauktais koris, M. Dancis, Ināra Grau-

diņa, Dr. Andris un Dace Dārziņš, DV Adelaides nodaļas vīru koris *Daugava*, Zigurts un Lia Kapelis, Ko/Liu ģimene, Valdis Krādziņš, Bruno Krūmiņš, Imants Liepiņš, Gunta Rudzīte, Fomaida, Rudīte un Alfreds Siļķēns, *Pine Solutions*, Annette un Dennis Trewin, 9 anonīmi ziedojumi);

Dzintra SYDOW – USD 100,- Leontine Anstrats;

Melita TUPURĪTIS, dzim. Bungs – USD 100,- Māris un Anita Juberts; 25,- Aina un Atis Lizenbergs; Mirdza Rollis;

TUVINIEKI (Jānis BRIEZE, atdusas Krasnojarskas apgabalā, Kārlis BRIEZE, atdusas Vjatlagā, tante Elza VEIN-

BERGA – Krasnojarskas ap-

gabālā, tantes vīrs Alberts VEINBERGS – Soļikamskas nometnē) – LVL 74,87 Gundega Valian;

Vilis VĀRSBERGS, prāvests – USD 500,- Aijovas Latv. ev. lut. draudze; 200,- Paulis un Irēne Lazda; 100,- Juris un Olita Kīns; 50,- Biruta Kelley; 25,- anonīms;

Verners VOITKUS, mācītājs – AUD 100,- Brigita Voitkus;

Spodra ZARIŅA – GBP 72 200,- Spodras Zariņas testaments;

Oskars ZARIŅŠ – USD 25,- Dzintra L. Zariņa;

Rūdolfs ZARIŅŠ – USD 100,- Raymond K. Zarins;

Edgars ZĪLE – USD 100,- Gerda Roze.

Ziedojumi DAŽĀDIEM MĒRĶIEM

no 2012. gada 1. jūlija līdz 31. decembrim

* ziedojumi *Nākotnes Namam*

** ziedojumi *Draudzīgajam izaicinājumam*

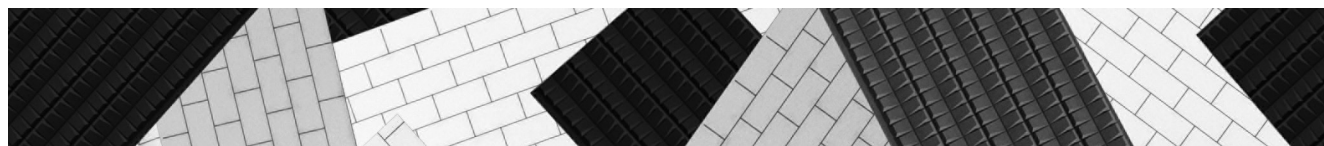
AUD 2500,- DV Kanberas nodaļa*; **2000,-** DV Melburnas nodaļa*; **1500,-** Sidnejas Latviešu biedrība*; **1000,-** DV Pertas nodaļa; **786,40** Ināra un Valdis Graudiņš (100,-**); **300,-** Gunārs Bērzzariņš; **250,-** Carl un Marilyn Elliott Rubis; **200,-** Andris un Dace Dārziņš; Natālija Neiburga; Ausma Rozīte (100,-*); **100,-** Balaratas Latviešu ev. lut. draudze; M. un A. Balodis; Inese Drēziņa; Gunārs Freimanis; Baiba Harrington; Velta Krūmiņa; Arvids Puķe*; Juris Rubis; **50,-** Harijs Bergers; Elvīra Cha-

lupsky; Juris un Margita Jakovics; Jānis Kārklīšs; **20,-** Maija Ķepare; J. V. Lūks*;

CAD 20 000,- Otavas Latviešu organizāciju padome (2000,-*) **2000,-** Guntis un Anita Liepiņš; **500,-** Biruta Adamsons*; Biruta Platups*; Jānis Šņuciņš; **400,-** Alfs Ūdris; **250,-** Dzidra Krūmiņš; **200,-** DV Londonas nodaļa Kanādā; Melita Birznieks*; Laimonis Gerdens; Edīte Mednis; Rota Otto; Vilis Spunde (100,-**); **150,-** Kārlis Vasarājs (100,-*); **120,-** Hamiltonas Kristus ev. lut. draudze Kanādā; **100,-** Toronto Latviešu biedrība; Verners un Kārīna Alksnis; Regina Auniņš; Ludmila Bērziņš;

Skaidrīte Brencis; Valija Briksnis; Verners Cinis; Jānis Dindzāns; Oļģerts un Zinta Enzelins; Velta Kļaviņš; Ženija Moruss*; Aija Ondrich*; Edmunds Pulciņš; Galina Rudzītis; Ilga Skulte; Marianna Steinmanis; Kārlis Šūns; Pāvils Vasariņš; **50,-** Jānis Bunkis; Gundega Dāvidsons*; Valentine Leikučs; Charis Lūks; Gunars Reinfelds; Edīte Taylor; Valdis Tikiņš; Uldis un Joan Treiers; Jānis Zutis; **30,-** Visvaldis Brūmelis; Valija Trencis; Lonija Zvaigznīte; **25,-** Voldemārs un Andra Kankis;

EUR1000,- Maija Sinka**;**300,-** Laima Urdze*; **150,-** Dr. Maksims Strunskis; **25,-** Detlef Henning*;

GBP 2000,- Latviešu Nacionālā padome Lielbritānijā**;
500,- Andrejs V. un Dulcie Ozoliņš**;

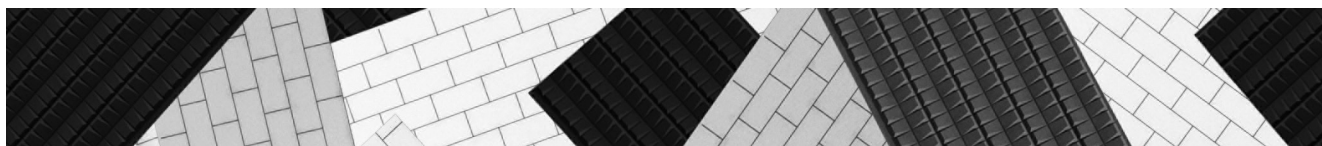
LVL 1000,- Ilze Marlotte Antone; **600,-** Dr. Maksims Strunskis; **539,-** DV Hamiltonas nodaļa Kanādā; **300,-** Ilze Ļuta; **200,-** Valdemārs Jansons*; Ilze Ozoliņa-Bērziņa; **140,-** Gints Apals; **100,-** Ilze un Ojārs Uldis Alekss; Austrā un Ivars Kēlers; Ģirts un Rasma Kundziņš; Uldis Nollendorfs; Anita Sarma Pāvulāne*; Ināra Reine; Zigmārs Turčinskis**;
82,- DVF Halifaksas nodaļa; **50,-** Agrita Daudze*; Māra un Māris Prāvs*; Ieva Skangale; **25,-** Viesturs Kociņš; **15,-** DV Rēzeknes nodaļa Latvijā; Liepājas Valsts 1. ģimnāzija; **10,-** Valters Nollendorfs; Andrejs V. un Dulcie Ozoliņš; Selga Silkalne; **2,-** Normunds Lauva*;

SEK 2200,- kopziedojums no Zviedrijas (Sarmīte Andersone-Šveice, Mirdza Brīvkalne, Lasmaņu ģimene, Mirdza Rodzenbacha, Benita Strunke, Zvejnieku ģimene);

USD 33 000,- Vivita Krievs Leonard MD (23 000,-*) (10 000,-**); **18 625,-** Andris Priedītis*; **12 500,-** Velta un Jānis Lazda; **10 000,-** Valters Nollendorfs*; **5000,-** PBLA; **3000,-** Arturs Grava; Dr. Sigrīda Renigers*; Aivars Slucis; **2000,-** Paulis un Irēne Lazda; Jūlijs Vilde; **1500,-** Klīvlādes Latviešu biedrība un Dr. Arturs Grava (*matching fund* ziedojums) Jura Jankoviča grāmatā; Ilze Stālis; **1000,-** Ņūdžersijas Latv. federālā kredītsabiedrība;

Marta un Pēteris Balodis; Evārists Bērziņš; Vilma Didričsons-Dzintars; Astrīda Jansone*; Silvija Rutenbergs*; **650,-** Jānis Tupesis**;
600,- V. Bērzzariņš; **500,-** Latviešu biedrība Vašingtonas štatā; Rasma Aistrauts; Edgar Bērziņš; Rasma Dinbergs; Elmers Freibergs*; Inta un Andrejs Grots; Dagmāra un Ilmārs Kalniņš; Jānis Liepkalns; Uldis Roze; Rūta Straumanis*; **400,-** DV apvienība Klīvlāde; Karen E. Greever; Vaira un Viesturs Paeglis; Juris Upatnieks; **310,-** Sirakūzas Latv. ev. lut. draudze; **300,-** Bostonas Trimdas draudzes Dāmu saime; Ņūbransvikas-Leikvudas Ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Gunta Harvey; Gunta un Ārijs Pakalns; **250,-** Sigurds Brīvkalns; Aivars Kuplis; Dagnija un Andris Lācis; Selga Pētersons; Irina un Dailons Stauvers; **220,-** Ivars Avots; **200,-** Vija Bowles; R. Finlayson; Zinta un Arvīds Kūlītis; Ērika Orchard; Laimdota Sausais; Sylvia Ūdris; **165,-** Daira Skriblis; **120,-** Vita Bite; Edvīns Upītis; **100,-** DV apv. Ņūdžersijā; Ņujorkas Latv. ev. lut. draudzes Longailendas Dāmu komiteja; Brigita Balaram; Oskars Daņilovs; Valda Dundurs; Gunars Grube; Aija Horton; Martin Isaks; Ivars un Carol Jozus; Ilona un Andrejs Ķīsis; Ārija un Haralds Krieviņš; Ģirts Krūze; Jānis Liepnieks; Lalita Muižniece**;
Arturs Ozoliņš; Tāivaldis un Maija Paegle; Tāivaldis Paegle; John Paleja; Aija un Andrejs Pelše; Rasma Plāte; Māra un Eugenijs Počs*; Ara Pumpurs; Ieva Rasmussen; J. Skābardis; Viktors Straubs; Aina Thomas; Apolonija un Imants Timrots; Leo Trinkuns (pateicībā

Ivaram Kēleram); Edvin Tums; Daina un Andris Ūdris; Dzintris Vallis; Ingrīda Vasilkovs; Martin Vasmanis; Milda E. Vītols; W. un I. Weir; **80,-** Irma Rācenis; **75,-** Des Moines un apkārtnes tautieši; Saginavas Latviešu klubs; A. un A. Straumanis; **60,-** Mirdza Lasmanis; Māra un Juris Ubans; **50,-** Skenektedijas Latv. ev. lut. draudze; Daina Apple; Irēne un Voldemārs Avens; Aija C. Blitte; Rota un Gunārs Boršteins; Diane Citron; Artūrs Dinbergs; Gunta Douglas; Ausma Eriksone; Anda Foster; John Galejs; Raitis Germanis; Alvis Hagelis; Roberts Inveiss; Inese Kaņeps; Elza Kozlovskis; Elvīra Krasts; Indulis Lācis; Vija un Leons Liepa; Gerold Luss; D. un R. Martinsons; Velta Melnbrenčis; Miervaldis Mieriņš; Ausma Murphy*; Jānis Pogulis; Thea Prātiņš; Antra Priede Berger; Ligija Roze; Pēteris Skulte; Dace Sprecher; Elmars Strazds; Māris Zaķis; **40,-** Raimond Cerbins; Jeff Sommers; **38,-** Guntis Bruns; **30,-** Juris Abrenietis; John C. Anderson; Dzidra Elias; Ingrida Jirgens*; Asja Viviana Liders; Leo Zariņš; **25,-** Gunārs Andersons; Nicholas Berkholtz; Ilga Dimbirs; Jānis Jurgens; Erna un Edgars Krastkalns; Paul Maldutis; Lidijs L. Odeiko; Ilona Students; Dzintra L. Zariņa; Juris Zebergs; Imants Zeidlickis; Ausma un Harijs Zikmanis; **20,-** Biruta Cap; Meta Grants; Viktors Kancans; Ilze Mueller Kalniņš*; Laima Stede; Salvins Strods; Valdis Zebauers; **10,-** Ojārs Brūveris; Harry Jancis; Pauls Kupšis; Lucy Plahmer*; Vitalis Varpsalietis; Anna un Vitalis Varpsalietis; Leonids Ziverts.

In this issue

In the leading article Valters Nollendorfs, the Chairman of the Board of the Museum Association, writes that when 2013 was announced as the Year of the Occupation Museum it was not yet clear whether the Building for the Future (NN) project would actually move forward but it has. As a near miracle seems the now ongoing preparation of the building plans. These should be completed by the end of this year raising hopes that the whole project could be finished in the summer of 2015. Another miracle is the increased appreciation of the value of the Museum by a number of Latvia's parliamentarians who have organised a Museum support group. A third miracle is the sustained support of our donors assuring that the additional half million lats needed for the NN project will be forthcoming. A fourth miracle is an e-mail letter sent by the widow of a great supporter of the Museum shortly after his passing. The letter assures that funds will be added to the already donated LVL 52 000 to complete the section of the new exhibition which can now be seen in the temporary exhibition. Miracles happen!

The director of the Museum Gundega Michele writes that despite many difficulties in the past, the Museum flourishes. There are many accomplishments to recall, such as repeated accreditation, improved financial situation since the crises and the high educational level of the Museum staff. The Museum collection has increased from zero to more than 50 000 items and nearly every item has been a gift. The Museum and its staff members have received various

awards. All of this is made possible by the more than 4000 individual financial donors, a large number of Latvian organisations and Museum representatives abroad.

Intern Anete Andersone describes the history of the building temporarily housing the Museum. It was built in 1864 as an eye clinic that existed until 1936. It was then reconstructed for use by the Rīga administration. During the first Soviet occupation, 1940–1941, it housed the government leadership including Vilis Lācis, the chairman of the Council of Ministers of the Latvian SSR, who signed deportation orders. After WW II several Soviet government agencies were located here. In January 1991, Soviet Special forces shot at the courthouse across the street from its roof but since October 1991 until 2011 it housed the US Embassy. It was heavily fortified in 2001. Since November 2012 it is the temporary location of the Occupation Museum.

All Museum supporters are cordially invited to celebrate the 20th anniversary of the Museum on 1 July 2013 at 4 pm at the Museum in Riga.

The curator, Ritvars Jansons, writes about the watchtower which will be a part of the new exhibition and whose legs will extend down from the exhibition hall to street level cobble stones.

An overview is given of the work of the Audio-Visual Archive. Andrejs E. Feldmanis started the Archive in 1994 and since 1996 its main emphasis has been to make video recordings of 2165 eye-witness accounts of historic events. The Archive also contains historic films and audio recordings.

Head of Collections, Taiga Kokneviča, mentions three of the newest items of the collection. Particularly interesting is the story of a national flag that was used before WW II, but after the war taken apart and hidden to be flown again after the renewal of independence.

The annual *Eustory* (History Network of Young Europeans) conference was held in Rīga with 29 teachers participating from 22 European countries. Lecturers were European parliamentarian Sandra Kalniete and Danute Dūra, a participant in the DNSE (Different Nations – Similar Experiences) project of the Museum. D. Dūra described the DNSE project which will produce new teaching material for high schools explaining migration in the Baltic Sea region in the 20th century.

New Museum souvenirs are available – *Heritage on a Coin* collector items that already exist in 35 countries. The coins are in a plastic bubble attached to four different cards with pictures and text in Latvian and English. Each coin and card will cost LVL 5.

Every year the Museum continues to provide subsidies for travel costs to the Museum for about 1000 students from distant schools. Since March 2011 the Museum maintains the project *Travel costs to the museum* in the Latvian charitable internet site *Ziedot.lv*. A list of donors is included.

All Museum supporters are gratefully acknowledged and pages 15 to 18 show lists of financial donations received from 1 July to 31 December 2012. //

Gundega Michele,
Director

Muzejs būs pateicīgs par jūsu ziedojumu, jo no tā ir atkarīga muzeja nākotne

Ziedojumus muzejam un grāmatu pasūtīnājumu var nodot, sūtīt un pieteikt:

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejā, Raiņa bulvārī 7, Rīgā, LV-1050, SEB banka, kods UNLALV2X, konta nr. LV67UNLA0002400700517. Muzejā var ziedot ar kredītkarti.

Pa pastu var pieteikt ziedojumu, uzrādot vārdu, adresi, tālruņa numuru, kartes nosaukumu, numuru un derīguma beigu termiņu.

Kanādā: čeki rakstāmi LRDF ("Latvia Relief and Development Fund") ar piezīmi "ziedojums Okupācijas muzejam", c/o Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave., Nepean, ON K2H 5J2, Canada. Ziedojumi atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumu nodokļiem.

Austrālijā: čeki rakstāmi Okupācijas muzejam, Ināra Graudiņa, 141 Darley Rd., Randwick, NSW 2031, Australia.

Lielbritānijā: Inese A. Smith
36 Fairmount Drive
Loughborough
LE11 3JR

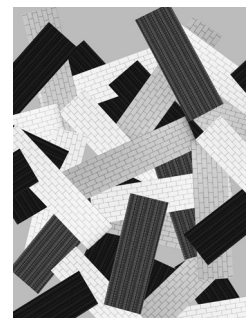
ASV: čeki rakstāmi OMFA, c/o Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024, USA. Ziedojumi atskaitāmi, aprēķinot ienākumu nodokļus.

Apkārtraksts nr. 35,
2013. gada pavasarī, Rīgā.
Iznāk divas reizes gadā.
ISSN 1407-3668
Redaktors Līga Strazda, Inese Krieviņa, korektors un maketētājs Jānis Kulmanis.

Atsauksmes par šo apkārtrakstu
aicinām sūtīt uz
pr.okupacijasmuzejs@omf.lv

Latvijas Okupācijas muzejs,
Raiņa bulvāris 7, Rīga, LV-1050

Tālruni: birojs – 67212715,
Izglītības nodaļa – 67211030,
www.omip.lv
Fakss 67229255
E-pasts: omf@latnet.lv
Mājaslapa: www.omf.lv
www.okupacijasmuzejs.lv
Reģ. nr. 40008018848

Vāka ilustrācija: Gundars Gulbis